

รายงานวิจัย

เรื่อง

ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือ
สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

**Life and Ministry of Local Churches in Rural Area of Northern Thailand
Belonging to the first District of the Church of Christ in Thailand**



โดย

ชุดิพรรณ ศรีสุนทร

สมาน ไชยสถาน

รายงานวิจัย ฉบับที่ 286 ปี พ.ศ. 2555

มหาวิทยาลัยพายัพ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือ
สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ชื่อผู้วิจัย ดร.ชวลีพรรณ ศรีสุนทร หัวหน้าโครงการ
อาจารย์สมาน ไชยสถาน ผู้ร่วมวิจัย
พ.ศ. 2555

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์คุณภาพคริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยการทำวิจัยตั้งอยู่บนรากฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องชีวิตและการทำพันธกิจ คริสตจักร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนสมาชิกคริสตจักรศรีพนาลัย ตัวแทนสมาชิกคริสตจักรสุริยะชัยพร ตัวแทนสมาชิกคริสตจักรศรีชัยพร รวมประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 72 คน การศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้การรวบรวมข้อมูลโดยการทบทวนเอกสาร การใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลที่ได้รวบรวมทั้งหมด

ผลการวิจัยพบว่า คริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือทั้งสามคริสตจักรเป็นชุมชนของผู้ที่เชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ ซึ่งมีคุณลักษณะสอดคล้องกับคุณลักษณะคริสตจักรตามหลักคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์ และดำเนินพันธกิจหลักของคริสตจักรอย่างครบถ้วน คือ การประกาศพระกิตติคุณ การสร้างสาวก การสามัคคีธรรม การนมัสการและการรับใช้ผู้คนในสังคม โดยพันธกิจที่ประสบความสำเร็จ 3 ประการ คือ การสามัคคีธรรม การนมัสการ และการรับใช้ผู้คนในชุมชนสังคม ในวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของประชากรในชนบทภาคเหนือมีวิถีชีวิตในระบบเครือญาติดังนั้นการที่มานมัสการร่วมกัน การมีสามัคคีธรรมก่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น ส่วนพันธกิจที่ต้องพัฒนา 3 ประการ คือ การสร้างสาวก การรับใช้ผู้คนในชุมชนสังคม และการประกาศพระกิตติคุณ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีบางพันธกิจที่อยู่ทั้งในส่วนของพันธกิจที่ประสบความสำเร็จ และที่ต้องการการพัฒนา ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งที่คริสตจักรควรจะให้ความสำคัญ และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาพันธกิจเหล่านี้มากเป็นพิเศษ

นอกจากนั้น ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญ 5 ประการที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตและ การทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือคือ 1. สมาชิกของคริสตจักรเป็นเครือ ญาติกัน 2. ในชุมชนกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมีผลกระทบต่อการทำพันธกิจในคริสตจักร 3. สมาชิกต้องการ การฟูมฟัก อบรม เพื่อให้มีคุณลักษณะชีวิตสาวกแท้ขององค์พระเยซูคริสต์ 4. สมาชิกต้องการมีสามัคคีธรรม ความสัมพันธ์ใกล้ชิดและต้องการให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของคณะต่างๆในคริสตจักรและ 5. สมาชิกขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับคำสอนของ พระคริสตธรรมพระคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องคริสตจักร ด้วยเหตุนี้ คริสตจักรควร แสวงหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจที่สามารถตอบสนองต่อปัจจัย ดังกล่าวเพื่อที่สมาชิกคริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือจะมีคุณภาพชีวิตและการทำงาน ที่สอดคล้องกับหลักคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์อย่างแท้จริง

คำสำคัญ : คริสตจักรท้องถิ่น ชีวิตคริสตจักรท้องถิ่น การทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น
สภาคริสตจักรในประเทศไทย ชนบทในภาคเหนือ

ABSTRACT

Topic: **Life and Ministry of Local Churches in Rural Area of Northern Thailand Belonging to the first District of the Church of Christ in Thailand**

Researchers: **Chuleepran Srisoontorn
Saman Chaisatan**

Year: **2012**

This study is a basic research that aims to examine characteristics and ministries of Local Churches of the Church of Christ in Thailand in Rural Area of Northern Thailand on the basis of biblical and theological understanding of the church. Data is taken from 72 members of the local Chiang Mai city churches. Methodology consists of literature review, questionnaire, focus groups, and interview.

From this research, it is found that the Local Churches of the Church of Christ in Thailand in Rural Area of Northern Thailand is a community of believers whose lives reflect characteristics of the church according to the biblical and theological teaching. In addition, the churches have five basic ministries: evangelism, disciple making, fellowship, worship, and service. Among these ministries, the Local Churches of the Church of Christ in Thailand in Rural Area of Northern Thailand are successful in ministries of fellowship, worship, and community service. However, the local churches should improve ministries of discipleship, community service, and evangelism. Surprisingly, the presences of some ministries are in both successful and need of improvement category.

It is also found that there are rural area lifestyles, and members do not have an five main factors that influence the church's life and ministries, namely 1. Church member live like family. 2. Church ministry is impacted by significant change in the community. 3. Church members need to be nurtured and disciple to become true followers/disciples of Christ. 4. Church members need to fellowship and close relationship. They need the church committee to participate in group activities in the Church. 5. Members do not have an accurate biblical and theological understanding of the church. Therefore, the church should seek ways to develop life and ministries that can adequately respond to these factors so that people in the church community will have lives and ministries that are in accordance to the Bible and Christian theology.

Key Words: local church, life of local church, ministry of local church, the Church of Christ in Thailand, Rural Area of Northern Thailand

กิตติกรรมประกาศ

ขอบพระคุณพระเจ้าที่ทรงนำผู้วิจัยในการดำเนินการวิจัยนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณบุคคลดังต่อไปนี้ที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวิจัย ในครั้งนี้ ศาสนาจารย์ธัญญู รื่องหาญแก้ว ศิษยาภิบาลคริสตจักรธรรมศรีพนาลัย ครุศาสนาทน เสรรมัญญู ศิษยาภิบาลคริสตจักรสุริยะชัยพร และศิษยาภิบาลคำอ้าย ไชยศิลป์ ศิษยาภิบาลคริสตจักร ศรีชัยพร รวมทั้งคณะกรรมการคริสตจักรรวมทั้งสมาชิก คณะทำงานของคริสตจักรที่อนุญาต และ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือผู้วิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้บริหารสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้นำคริสตจักรภาค และผู้นำคริสตจักรท้องถิ่น หน่วยงาน/สถาบัน ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำคำแนะนำของท่านมาปรับปรุงรายงานการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผศ.ดร.พิบูล นันทชัยพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัย ซึ่งได้สละเวลาของท่านมาร่วม กระบวนการพัฒนานักวิจัยของวิทยาลัยพระคริสตธรรมแมคกิลวารี และช่วยเหลือผู้วิจัยในการ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ในทุกขั้นตอน

ดร.รัชนี พรหมपालิต รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิทยบริการ รวมถึงบุคลากรของ สำนักวิจัยทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ และเอื้ออำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัย ศาสนาจารย์สมชิต ห้วนนา และศาสนาจารย์อภิเดช ชัยราช และผู้ปกครอง ดร.ประเวศน์ กิดอ่าน ผู้ประเมินการศึกษาวิจัยที่ได้สละเวลาของท่านในการอ่าน ประเมิน และวิจารณ์งานวิจัยนี้

คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาทุกท่านของวิทยาลัยพระคริสตธรรมแมคกิลวารีที่ได้ เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือการวิจัยในครั้งนี้อย่างมาก จึงขอองค์พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงอวยพร ทุกท่านให้จำเริญขึ้นในพระคุณและความรักของพระองค์สืบไป

ชุตีพรรณ ศรีสุนทร

17 พฤษภาคม 2555

คำนำ

วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารีเป็นสถาบัน (และชุมชนของผู้เชื่อ) ที่มุ่งมั่นเสริมสร้างผู้รับใช้พระเจ้าเพื่อคริสตจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ที่นำการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชีวิตจิตวิญญาณและพันธกิจของคริสตจักร ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคม บนรากฐานพระกิตติคุณ

วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อฝึกฝนผู้รับใช้ให้มีความรู้ความเข้าใจ ด้านคริสต์ศาสนศาสตร์อย่างลึกซึ้ง มีวุฒิภาวะทางด้านจิตใจ จิตวิญญาณ และมีทักษะ ความสามารถในการทำพันธกิจ อีกทั้งเป็นผู้รับใช้ตามแบบอย่างของพระเยซูคริสต์ในคริสตจักรและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์
2. เพื่อฝึกฝนผู้รับใช้ให้สามารถเปลี่ยนแปลง พัฒนาคริสตจักรและสังคมบนรากฐานพระกิตติคุณ
3. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ค้นคว้า วิจัย จัดการองค์ความรู้ทางคริสต์ศาสนศาสตร์ พร้อมทั้งนำไปใช้ในการพัฒนาคริสตจักรและสังคมอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการค้นคว้าวิจัยและจัดทำรายงานการวิจัยฉบับนี้ขึ้น เพื่อตอบสนองต่อปณิธานและวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี ดังกล่าว ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับมวลสมาชิกของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือ และคริสตจักรอื่นๆ ในประเทศไทยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เป็นประโยชน์สำหรับสถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์ในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเสริมสร้างผู้รับใช้พระเจ้าเพื่อคริสตจักร และเป็นประโยชน์สำหรับสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในการกำหนดนโยบายสำหรับคริสตจักรท้องถิ่นในเขตเมือง ในประเทศไทย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
คำนำ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 โจทย์หรือคำถามวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ความหมายของคริสตจักร	7
2.2 ชีวิตคริสตจักร	8
2.3 พันธกิจหลักของคริสตจักร	11
2.4 สรุปล	13
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	14
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
3.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	15
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	16
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	18

บทที่ 4 ผลการวิจัย	19
4.1 ข้อมูลพื้นฐานและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ในเขตชนบทภาคเหนือ	19
คริสตจักรศรีพนาลัย	19
คริสตจักรสุริยะชัยพร	20
คริสตจักรศรีชัยพร	21
4.2 สรุปการทำพันธกิจของแต่ละคริสตจักร 3 คริสตจักร	28
คริสตจักรศรีพนาลัย	28
คริสตจักรสุริยะชัยพร	32
คริสตจักรศรีชัยพร	36
4.3 สรุปภาพรวมชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักร ทั้ง 3 คริสตจักร	41
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	49
5.1 สรุปผลการวิจัย	49
5.2 ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก ก แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของคริสตจักร	58
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการศึกษารื่องวิจัยชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร ประจำวันวิจัย	63
	67

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	14
3.2 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ	14
3.3 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่ม	15
4.1 จำนวนสมาชิก จำแนกตามประเภทและเพศ	22
4.2 จำนวนผู้เข้าร่วมการนมัสการภาคเช้าปี 2554 โดยเฉลี่ย	22
4.3 จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมงานวิจัย	23
4.4 พันธกิจที่คริสตจักรกำลังทำอยู่ในปัจจุบัน	25
4.5 ระดับความสำเร็จและความต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของ คริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือ คริสตจักรศรีพนาลัย	28
4.6 ระดับความสำเร็จและความต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของ คริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือ คริสตจักรสุริยะชัยพร	32
4.7 ระดับความสำเร็จและความต้องการพัฒนาเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของ คริสตจักรท้องถิ่นในเขตชนบทภาคเหนือ คริสตจักรศรีชัยพร	38